

ROMÂNIA 2009
Starea economică în criză profundă
CONSTANTIN ANGHELACHE

CUPRINS

Introducere	13
Introductory chapter	22
The economic situation of România by the end of theyear 2009	32
1.1. The major statistical macroeconomic indicators.....	36
1.2. The Gross Domestic Product evolution in 2008	39
1.3. The GDP increase factors by categories of resources.....	41
1.4. The GDP achievement by categories of utilizations	43
1.5. The achievement of the Gross Domestic Product by ownership forms.....	51
1.6. Direct foreign investment	52
1.7. The inflation (consumer prices) evolution	54
1.8. The industrial production indices.....	60
1.9. The production indices in agriculture	69
1.10. Investments in constructions.....	79
1.11. Production of services.....	87
1.12. The foreign trade.....	91
1.13. The population and the labour force	107
Capitolul 1. Starea economică a României la sfârșitul anului 2009.....	125
1.1. Indicatori statistici macroeconomici	129
1.2. Evoluția Produsului Intern Brut în 2008	131

1.3. Factorii de creștere a Produsului Intern Brut pe categorii de resurse	134
1.4. Realizarea Produsului Intern Brut pe categorii	136
de utilizări	136
1.5. Realizarea Produsului Intern Brut pe forme de proprietate.....	142
1.6. Investiții străine directe.....	143
1.7. Evoluția inflației (prețurile de consum).....	145
1.8. Indicii producției industriale.....	150
1.9. Indicii producției din agricultură.....	158
1.10. Investițiile în construcții	167
1.11. Producția de servicii	174
1.12. Comerțul exterior	178
1.13. Populația și forța de muncă.....	195

Capitolul 2. Starea economică a României după

guvernarea 1997-2000	211
2.1. Evoluția economică generală.....	211
2.2. Starea economică a României la sfârșitul anului 2000.....	223
2.3. Efectele programului de guvernare pentru anul 2000.....	227

Capitolul 3. Evoluția economică în perioada

2001-2004	241
3.1. Măsuri pentru depășirea perioadelor de iarnă și pregătirea campaniei agricole	243
3.2. Campaniile agricole de primăvară	244
3.3. Relansarea economiei naționale - obiectiv principal	246
3.3.1. Elemente de politică macroeconomică	247
3.3.2. Măsuri de politică monetară și de control al cursului de schimb	249
3.3.3. Asanarea mediului de afaceri în România	250
3.3.4. Agricultură necesită un sprijin mai atent	252
3.3.5. Lucrările publice și dezvoltarea construcției de locuințe	254

3.3.6. Măsuri în domeniul infrastructurii	256
și modernizării transporturilor	256
3.3.7. Comunicațiile și tehnologia informației în prim plan.....	257
3.3.8. Turismul are nevoie de programe complete pentru reabilitare.....	258
3.3.9. Utilizarea rațională a apelor	258
3.3.10. Protecția mediului înconjurător încă în suferință.....	260
3.3.11. Impulsionarea activității întreprinderilor mici și mijlocii și a cooperăției.....	261
3.3.12. Măsuri privind continuarea procesului de privatizare 263	
3.3.13. Restructurarea și privatizarea sectorului bancar și de asigurări - decizii cu marjă ridicată de risc	265
3.3.14. Evoluția investițiilor străine.....	265
3.3.15. Măsuri în domeniul activității de comerț.....	266
3.4. Combaterea sărăciei și a șomajului - binom al economiei de piață.....	268
3.5. Măsuri concrete pentru asistența socială, starea de sănătate a populației și protecția copilului	269
3.6. Programe de dezvoltare a educației, cercetării și culturii	272
3.7. Întărirea statului de drept și accelerarea reformei injustiție	276
3.8. Apărarea națională, ordinea publică și siguranța cetățeanului - priorități naționale	278
3.9. Continuarea reformei administrației publice centrale și locale	280
3.10. Consolidarea relațiilor interetnice.....	281
3.11. Promovarea imaginii reale a României printr-o politică externă agresivă.....	281

Capitolul 4. Evoluția economică a României în perioada 2000-2009	285
4.1. Evoluția Produsului Intern Brut	285
4.2. Investițiile străine directe	290
4.3. Evoluția prețurilor de consum.....	292
4.4. Evoluția industriei și a prețurilor de producție.....	295
4.5. Evoluția agriculturii	297
4.6. Investițiile și construcțiile.....	300
4.7. Serviciile.....	302
4.8. Comerțul exterior.....	304
4.9. Alte aspecte privind evoluția în perioada 2000-2009	308

Capitolul 5. Starea economică după nouăsprezece ani de piață liberă.....	310
5.1. Cadrul legislativ al reformei	310
5.2. Aspecte generale ale evoluției economice după 1990	316
5.3. Reforma și privatizarea în agricultură	319
5.4. Reforma și privatizarea în industrie.....	330
5.5. Privatizarea în turism și servicii	343

Capitolul 6. Produsul Intern Brut	354
6.1. Evoluții comparative ale indicatorului PIB	354
6.2. Nivelul Produsului Intern Brut în 2008	357
6.3. Produsul Intern Brut are un trend negativ în 2009	360

Capitolul 7. Evoluția producției în industrie	364
7.1. Aspecte generale.....	364
7.2. Industria în perioada 2001-2008.....	367
7.3. Industria în 2008.....	370
7.4. Producția industrială pentru export.....	372
7.5. Producția industrială înregistrează o reducere accentuată.....	377

Capitolul 8. Principalele evoluții din agricultură	381
8.1. Date de prezentare generală	381
8.2. Producția din sectorul vegetal	385
8.3. Producția din sectorul zootehnic	387
8.4. De ce este agricultura în impas?	388
8.5. Pârghiile neutilizate sau scăpate de sub control	390
8.6. Unele direcții prioritare de acțiune	394
Capitolul 9. Evoluția în construcții și transporturi	397
9.1. Aspecte generale	397
9.2. Rezultatele din domeniul construcțiilor	398
9.3. Evoluția în transporturi	405
Capitolul 10. Evoluția producției de bunuri și servicii pentru populație	407
10.1. Aspecte generale	407
10.2. Serviciile turistice în România	411
10.2.1. Aspecte generale	411
10.2.2. Programe speciale pentru dezvoltarea turismului	420
10.3. Serviciile pentru populație	424
10.4. Producerea și comercializarea bunurilor	432
10.5. Servicii informatice pentru populație	435
Capitolul 11. Indicele prețurilor de consum al populației	439
11.1. Considerații generale	439
11.2. Indicele prețurilor de consum pentru produsele alimentare	443
11.3. Indicele prețurilor de consum la produse nealimentare ..	444
11.4. Indicele prețului de consum al serviciilor	444
11.5. Câștigul salarial mediu nominal	444

Capitolul 12. Aspecte privind evoluția comerțului internațional	449
12.1. Cadrul general	449
12.2. Evoluția exporturilor	452
12.3. Exporturile în 2008	456
12.4. Importurile în 2008	459
12.5. Structura geografică a importurilor și exporturilor.....	462
Capitolul 13. Investițiile de capital în 2008	467
13.1. Cadrul general.....	467
13.2. Detalii privind evoluția investițiilor.....	468
13.3. Evoluții cu efect asupra investițiilor	472
13.4. Investițiile de capital străin	476
13.5. Investițiile de capital autohton.....	481
13.6. Dinamica și structura investițiilor.....	483
13.7. Perspectiva investițiilor.....	486
Capitolul 14. Evoluția resurselor umane.....	489
14.1. Caracteristici generale.....	489
14.2. Nivelul de educație	490
14.3. Gradul de instruire a populației.....	491
14.4. Rata de activitate.....	493
14.5. Rata de ocupare.....	493
14.6. Gradul de utilizare a timpului de lucru	499
14.7. Activități atipice.....	500
14.8. Activități secundare	501
14.9. Nivelul șomajului.....	502
14.10. Populația inactivă.....	506
14.11. Populația descurajată	507
14.12. Distribuția populației active pe regiuni.....	508
Capitolul 15. Șomajul - fenomen în alertă	515
15.1. Evoluții și tendințe	515
15.2. Structura șomajului	517

15.3. Evoluția șomajului în profil teritorial	519
15.4. Perspective pentru perioada următoare	519

Capitolul 16. Situația pensionarilor..... 523

16.1. Evoluția categoriei pensionari.....	523
16.2. Evoluția nivelului pensiilor.....	526
16.3. Pensionarii din sistemul asigurărilor sociale de stat.....	528
16.4. Evoluția pensiei suplimentare	529
16.5. Pensiile în profil teritorial	530

Capitolul 17 Evoluția monetară, plasamentele, resursele și execuția bugetară 533

17.1. Evoluția monetară, plasamente și resurse.....	533
17.2. Situația execuției bugetare	536
17.3. Execuția bugetelor de stat și locale	538
17.4. Datoria publică	547

Capitolul 18. Ratingul bazat pe riscul de țară 551

18.1. Considerații generale.....	551
18.2. Riscurile ce se pot manifesta	553
18.3. Clasificarea statelor lumii.....	555
18.4. Metodologie și criterii de evaluare a riscului	556
18.5. Agențiile de rating.....	558
18.6. Firme de rating	562
18.7. Publicații de rating	563
18.8. Ratingul României.....	565
18.9, Evoluția ratingului României	571

Capitolul 19. Programul postaderare trebuie urmat cu atenție și seriozitate 576

19.1. Aspecte introductive.....	576
19.2. Convenții și Protocoale la care România a devenit parte la data aderării	582
19.3. Protocolul de aderare - Cadrul general.....	586
19.4. Prevederi în domeniul rural	600

19.5. Adaptări ale actelor normative privind industria și agricultura	606
19.6. Dispozițiile acquis-ului Schengen după aderare.....	616
19.7. Prevederi cu aplicare permanentă.....	624
19.8. Adaptări suplimentare ale unor acte normative.....	634
19.9. Măsuri privind libera circulație a serviciilor și capitalurilor	638
19.10. Măsuri tranzitorii privind libera circulație a persoanelor.....	640
19.11. Prevederi ale politicii în domeniul concurenței	645
19.12. Măsuri în domeniul agriculturii	654
19.13. Măsuri în domeniul transporturilor.....	658
19.14. Măsuri tranzitorii privind impozitarea	662
19.15. Măsuri tranzitorii în domeniul energiei și mediului.....	665
19.16. Măsuri tranzitorii privind controlul calității apelor.....	668
19.17. Măsuri privind managementul general al deșeurilor.....	672
19.18. Măsuri privind managementul deșeurilor lichide.....	676
19.19. Măsuri tranzitorii în domeniul poluării industriale și managementului riscului.....	679
19.20. Măsuri privind controlul poluării.....	683